

**DYREKTOR
IZBY ADMINISTRACJI SKARBOWEJ
W POZNANIU**

Poznań, 12 stycznia 2023 roku

UNP: 3001-23-006016

Znak sprawy: 3001-IWW1.0921.30.2022

Pani

Ewa Mamys
Naczelnik
Urzędu Skarbowego w Kole
UL. Bolesława Prusa 10
62-600 Koło

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE	
Sporządzone na podstawie art. 46 i art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020, poz. 224).	
Nazwa i adres kontrolowanego urzędu	
3010 Urząd Skarbowy w Kole ul. Bolesława Prusa 10, 62-600 Koło	
Naczelnik kontrolowanego urzędu	
Pani Ewa Mamys	
Imienne upoważnienie do przeprowadzenia kontroli	
Nr 40/2022 z 24 listopada 2022 r. wydane przez Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu.	
Wpis do książki kontroli	
Kontrola w trybie zwykłym wpisana do książki kontroli pod pozycją nr 3/2022.	
Koordynator kontroli – imię, nazwisko i stanowisko służbowe/stopień służbowy	
Małgorzata Kozłowska – główny ekspert skarbowy	
Kontroler – imię, nazwisko i stanowisko służbowe/stopień służbowy	
1.	Magdalena Stejbach – główny ekspert skarbowy
Data rozpoczęcia czynności kontrolnych	
28 listopada 2022 r.	

Data zakończenia czynności kontrolnych	23 grudnia 2022 r.
Zakres kontroli	
Przedmiot kontroli	Opłata od środków spożywczych i napojów alkoholowych - terminowość składania deklaracji, dokonywania wpłat oraz stosowania przez urząd skarbowy sankcji.
Okres objęty kontrolą	Od 1 lipca 2021 r. do 30 września 2022 r. Badaniem mogą zostać objęte również zdarzenia i dokumenty wcześniejsze lub późniejsze, gdy miały związek z przedmiotem kontroli.
Kontrolowany obszar działalności	
1. Kontrola. 2. Orzecznictwo.	
Cel kontroli	
Ocena działalności prowadzonej przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w Kole w zakresie opłaty od środków spożywczych i napojów alkoholowych.	
Ocena skontrolowanej działalności	
Pozytywna.	
DOKONANE USTALENIA FAKTYCZNE	

Podatek cukrowy wprowadzono w Polsce 1 stycznia 2021 roku zmianą ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym. Znalazł się w niej nowy rozdział 3a „Opłata od środków spożywczych” regulujący wszystkie kwestie związane z nową opłatą obejmującą napoje zawierające cukier, słodziki i kofeinę.

Obowiązek zapłaty opłaty ciąży na:

- podmiocie sprzedającym napoje do punktów sprzedaży detalicznej albo prowadzącym sprzedaż detaliczną napojów w przypadku: producenta, podmiotu nabywającego napoje w ramach wewnątrzwspólnotowej dostawy towarów lub importera napoju;
- zamawiającym, w przypadku, gdy skład napoju objętego opłatą stanowi element zawartej umowy przez producenta i zamawiającego.

Organem właściwym w sprawie opłaty jest naczelnik urzędu skarbowego właściwy ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę podmiotu zobowiązanego do wniesienia opłaty.

Podmioty zobowiązane do jej rozliczenia dokonują wpłat w terminie do 25 dnia miesiąca następnego po miesiącu, którego opłata dotyczy. Ustawodawca nałożył również obowiązek przekazywania informacji dot. opłaty wyłącznie w formie elektronicznej, opatrzonej kwalifikowanym podpisem elektronicznym za pośrednictwem systemu informatycznego ministra do spraw finansów.

Nowe regulacje wprowadzają również opłatę sankcyjną, która jest nakładana przez organ podatkowy w formie decyzji w przypadku, gdy podmiot zobowiązany nie uści jej w przewidzianym przepisami terminie. Wysokość sankcji wynosi 50 % kwoty należnej, ale nieuiszczonej opłaty.

Opłata cukrowa stanowi przychód Narodowego Funduszu Zdrowia (96,5%) i dochód budżetu państwa (3,5%). Narodowy Fundusz Zdrowia zobowiązany jest przeznaczać uzyskane środki na działania o charakterze edukacyjnym i profilaktycznym oraz na świadczenia opieki zdrowotnej związane z utrzymaniem i poprawą stanu zdrowia świadczeniobiorców z chorobami rozwijającymi się na tle niewłaściwych wyborów i zachowań zdrowotnych (w szczególności z nadwagą i otyłością).

Z opłaty zwolnione są napoje:

- będące: wyrobami medycznymi, suplementami diety, żywnością specjalnego przeznaczenia medycznego, preparatami do początkowego żywienia niemowląt, preparatami do dalszego żywienia niemowląt czy wyrobami akcyzowymi;
- w których udział masowy soku owocowego, warzywnego lub owocowo-warzywnego wynosi nie mniej niż 20% składu oraz zawartość cukrów jest mniejsza lub równa 5 g w przeliczeniu na 100 ml napoju;
- będące roztworami węglowodanowo - elektrolitowymi, w których zawartość cukrów jest mniejsza lub równa 5 g w przeliczeniu na 100 ml napoju;
- będące wyrobami, w których na pierwszym miejscu w wykazie składników znajduje się mleko albo jego przetwory.

Opłata za zezwolenie na obrót hurtowy napojami alkoholowymi w opakowaniach jednostkowych nieprzekraczających 300 ml to danina, obowiązująca również od 1 stycznia 2021 r., uregulowana przepisami ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Przedsiębiorca prowadzący hurtową sprzedaż napojów alkoholowych, który zaopatruje przedsiębiorcę posiadającego zezwolenie na sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży w napoje alkoholowe w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml, jest zobowiązany zapłacić dodatkową opłatę, która wynosi 25 zł za każdy pełny litr 100% alkoholu w tych opakowaniach.

Do zapłaty opłaty zobowiązany jest przedsiębiorca posiadający zezwolenie na:

- obrót hurtowy w kraju napojami alkoholowymi o zawartości powyżej 18%,
- obrót hurtowy w kraju napojami alkoholowymi do 18% alkoholu,
- wyprzedaż posiadanych zapasów napojów alkoholowych, w przypadku wygaśnięcia zezwolenia zaopatrujący przedsiębiorcę posiadającego zezwolenie na sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży w napoje alkoholowe w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml.

Obowiązek zapłaty tej opłaty powstaje z chwilą zaopatrzenia w napoje alkoholowe w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml.

Przedsiębiorcy prowadzący obrót hurtowy napojami alkoholowymi są obowiązani do:

1. złożenia informacji, według wzoru określonego przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych,
  2. obliczenia i wniesienia na rachunek właściwego urzędu skarbowego ww. opłaty.
- do końca miesiąca następującego po zakończeniu półrocza.

Organem właściwym w sprawie opłaty, jest naczelnik urzędu skarbowego właściwy ze względu na miejsce zamieszkania albo adres siedziby przedsiębiorcy posiadającego zezwolenie na obrót hurtowy w kraju napojami alkoholowymi lub wyprzedaż posiadanych zapasów napojów alkoholowych, w przypadku wygaśnięcia zezwolenia.

I. Opłata od środków spożywczych i napojów alkoholowych - terminowość składania deklaracji, dokonywania wpłat oraz stosowania przez urząd skarbowy sankcji

1. Organizacja pracy w kontrolowanym zakresie

Zgodnie z wyjaśnieniem Naczelnika w Urzędzie Skarbowym w Kole dokumenty CUK-1/CUK-2 i ALK – 1 są weryfikowane i obsługiwane tak jak wszystkie inne informacje i deklaracje wpływające do Urzędu, wg przyjętych schematów:

- wpływ – deklaracja elektroniczna – weryfikacja poprawności – obsługa w PoltaxPlus,
- w przypadku błędnej informacji lub braku wpłaty opłaty – informacja kierowana do Referatu Czynności Analitycznych i Sprawdzających,
- przeprowadzenie czynności sprawdzających (może być z udziałem podatnika),
- obsługa w ZISAR PLUS (poprzednio e-Orus),
- w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości kierowany jest wniosek do Referatu Postępowania Podatkowego w sprawie ewentualnego wszczęcia postępowania,
- analiza otrzymanych i zebranych materiałów dowodowych,
- w przypadku naruszenia przez podatnika przepisów - wszczęcie postępowania, przeprowadzenie czynności, wydanie decyzji, obsługa w PoltaxPlus,
- w przypadku wniesienia odwołania – zajęcie stanowiska i przekazanie sprawy do organu II instancji, obsługa w PoltaxPlus.

Reasumując, pracownicy Urzędu Skarbowego zobowiązani są do wyszukiwania, przeglądania i pobierania przetworzonych plików oraz do weryfikacji deklaracji CUK-1, CUK-2 i ALK-1 dotyczących opłaty od środków spożywczych i od napojów alkoholowych, w tym m.in. terminowości ich składania.

Kontrolą objęto terminowość składania deklaracji przez zobowiązane podmioty oraz dokonywanych wpłat. Ponadto sprawdzono, czy w przypadku opłaty cukrowej, na podstawie art. 12 d ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 11 września 2015r. o zdrowiu publicznym producenci zobowiązani do zgłaszania do organu właściwego w sprawie opłaty na piśmie informacji o zawarciu z zamawiającym umowy – złożyli stosowne dokumenty wg wzoru zawartego w art. 12 ust. 4 ww. ustawy. Zgodnie z wyjaśnieniami Naczelnika, do US w Kole nie wpłynęły informacje od producentów o zawarciu z zamawiającym umowy wg wzoru zawartego w art. 12 ust. 4 ww. ustawy z dnia 11 września 2015r. o zdrowiu publicznym, dotyczącej produkcji napoju dla zamawiającego i obejmującej skład napoju.

Weryfikacji poddano również podejmowane działania w celu ustalenia podmiotów zobowiązanych do złożenia na podstawie art. 12d ust. 4 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym elektronicznej informacji opatrzonej podpisem elektronicznym przez hurtownika w momencie wprowadzania napojów na rynek krajowy podczas sprzedaży do pierwszego punktu, w którym prowadzona jest sprzedaż detaliczna. Badaniu poddano działania dot. podmiotów zobowiązanych do złożenia informacji na podstawie art. 9² ust.17

ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Zgodnie z informacją pozyskaną od Naczelnika Urzędu Skarbowego:

W Urzędzie Skarbowym w Kole obowiązkowi składania informacji CUK-1 i uiszczania opłaty w okresie od 1 stycznia 2021 r. do 31 lipca 2021 r. podlegał jeden podatnik. Z przeprowadzonych czynności oraz z wyjaśnień składanych przez podatnika wynika, że opłatę cukrową odprowadzał z tytułu posiadanych zapasów magazynowych z 2020 r.

Wobec ww. podatnika przeprowadzone były czynności sprawdzające za styczeń 2021 r. z uwagi na fakt, że nie dokonał on w wymaganym terminie wpłaty opłaty od środków spożywczych. W wyniku stwierdzonych w toku czynności sprawdzających nieprawidłowości zostało wobec podatnika wszczęte postępowanie podatkowe w sprawie ustalenia dodatkowej opłaty od środków spożywczych, tzw. sankcji. Od wydanej w tym zakresie decyzji Strona wniosła odwołanie do Dyrektora IAS w Poznaniu. W efekcie przeprowadzonego postępowania odwoławczego decyzja została utrzymana w mocy.

Z wyjaśnień Naczelnika wynika, że od 1 sierpnia 2021 r. w Urzędzie Skarbowym w Kole nie odnotowano podmiotów, które podlegają obowiązkowi uiszczenia opłaty od środków spożywczych i od napojów alkoholowych, stąd brak możliwości badania terminowości składania informacji, dokonywania wpłat i stosowania ewentualnych sankcji.

2. Osoby odpowiedzialne za realizację zadań i nadzór

Nadzór nad obszarem opłaty od środków spożywczych i od napojów alkoholowych sprawowany jest przez kierowników poszczególnych komórek organizacyjnych zajmujących się realizacją kolejnych zadań związanych z obsługą i weryfikacją informacji CUK-1/CUK-2, ALK- 1, w tym:

- Referat Obsługi Bezpośredniej (SOB) – Kierownik Referatu Pani W.R,
- Pierwszy Referat Czynności Analitycznych i Sprawdzających (SKA-1) – p.o. Kierownika Referatu Pani G. G,
- Referat Postępowania Podatkowego (SPO) – Kierownik Referatu Pani E. W.

Nadzór nad kierownikami sprawuje Zastępca Naczelnika Pani Agnieszka Soszyńska.

3. Uregulowania wewnętrzne

Od 12 listopada 2019 r. w US w Kole obowiązywał Regulamin Organizacyjny Urzędu Skarbowego w Kole, stanowiący załącznik nr 1 do Zarządzenia Nr 120/2019 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z 24 października 2019 r. w sprawie nadania Regulaminu Organizacyjnego Urzędowi Skarbowemu w Kole, zmienionego Zarządzeniem Nr 84/2020 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z 19 sierpnia 2020 r. i Zarządzeniem nr 38/2021 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z 15 marca 2021r.

Od 1 września 2021 r. obowiązuje Regulamin Organizacyjny Urzędu Skarbowego w Kole stanowiący załącznik Nr 1 do Zarządzenia Nr 134/2021 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z 12 sierpnia 2021 r. zmieniony Zarządzeniem Nr 45/2022 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej z 25 lutego 2022 r.

Od 1 czerwca 2022 r. obowiązuje Regulamin Organizacyjny stanowiący załącznik Nr 1 do Zarządzenia Nr 86/2022 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z 9 maja 2022 r.

Ponadto, w okresie objętym kontrolą obowiązywał:

Wewnętrzna procedura postępowania nr 5/2022 Naczelnika Urzędu Skarbowego w Kole z 1 kwietnia 2022 r. w sprawie obsługi i obiegu dokumentów podlegających księgowaniu.

II. Analiza w sprawie opłaty cukrowej

Departament Nadzoru nad Kontrolami Ministerstwa Finansów zestawiał propozycje kryteriów identyfikowania podmiotów zobowiązanych do naliczania opłaty od środków spożywczych i składania informacji CUK. Pismem z 11 lutego 2022 r. Nr (...) Departament przekazał Izbom Administracji Skarbowej wyniki przeprowadzonej analizy w celu ewentualnego ich wykorzystania w procesie analizy i identyfikowania podmiotów zobowiązanych do naliczania opłaty od środków spożywczych i składania informacji CUK.

Naczelnik Urzędu Skarbowego w Kole mając na uwadze pismo Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z 31 maja 2022 r. nr (...) 2022 oraz informacje przekazane przez Departament Nadzoru nad Kontrolami dokonał analizy przedmiotowej w ramach czynności analitycznych i sprawdzających, odnotowanej pod numerem (...).

W oparciu o aplikację e-ORUS sporządzono w Urzędzie Skarbowym w Kole zestawienia podmiotów ewentualnie zobowiązanych do składania CUK-1/CUK-2 biorąc pod uwagę : okres, kod województwa i kody PKD. Z przeprowadzonej analizy z uwagi na brak podmiotów ze wskazanym PKD, wykluczono pozycje ze względu na prowadzoną działalność w formie sprzedaży detalicznej.

Do dalszej analizy przyjęto podatników prowadzących sprzedaż hurtową, o numerze PKD 46.39.Z (wyłoniono 7 podatników, z czego 2 podatników zostało zakwalifikowanych do dalszej analizy, wobec 5 podatników odstąpiono od dalszej analizy z uwagi na rodzaj prowadzonej działalności). Uwzględniono dane z baz urzędu i informacje zawarte w Internecie. Dalej analizą objęto podatników prowadzących działalność pod numerem PKD 46.34.A (wyłoniono 4 podatników, z czego wytypowano 1 podatnika do dalszej analizy, 1 podatnik składa informacje CUK-1, w 1 przypadku odstąpiono od dalszej analizy z uwagi na utratę ważności PKD). Wyłoniono podatników prowadzących działalność pod numerem PKD 46.90.A – przeanalizowano 52 podmioty, z czego w przypadku 45 osób fizycznych odstąpiono od dalszej weryfikacji z uwagi na rodzaj prowadzonej działalności, w tym także uwzględniono dane z baz urzędu i informacje zawarte w Internecie, a w przypadku 7 podmiotów (organizacje) odstąpiono od dalszej analizy z uwagi na rodzaj prowadzonej działalności, w tym także uwzględniono dane z baz urzędu i informacje zawarte w Internecie oraz wysokość obrotów.

Powyższa analiza została przeprowadzona 8 września 2022 r. przez eksperta skarbowego M. M, zaakceptowana 8 września 2022 r. przez p.o. Kierownika Referatu Czynności Analitycznych i Sprawdzających i ostatecznie zaakceptowana przez Zastępcę Naczelnika.

Zwrócono się do Naczelnika Urzędu Skarbowego w Kole z prośbą o uzupełnienie podanych informacji poprzez wskazanie, czy w związku ze sporządzoną 8 września 2022 r. analizą

w zakresie opłaty cukrowej przeprowadzone zostały czynności sprawdzające z udziałem podatnika w celu ustalenia, czy wytypowani podatnicy rzeczywiście prowadzili sprzedaż podlegającą opłacie cukrowej.

Wyjaśniono, że czynności sprawdzające z udziałem podatnika w celu ustalenia, czy wytypowani podatnicy prowadzili sprzedaż podlegającą opłacie cukrowej wobec jednego z podatników - zostały zakończone. Na podstawie wyjaśnień i przedłożonej dokumentacji stwierdzono, że podatnik nie miał obowiązku naliczania opłaty od środków spożywczych i składania informacji CUK. Wyjaśnienia podatnika zostały poparte stosowną dokumentacją. Analiza została odnotowana w ZISAR PLUS pod numerem (...).

Ustalenia w ramach czynności sprawdzających wobec pozostałych wytypowanych dwóch podatników są nadal prowadzone. Pierwotne wyjaśnienia podatkiczki wskazują, że nie prowadziła sprzedaży hurtowej napojów. Również wyjaśnienia biura rachunkowego prowadzącego księgowość podatnika wskazują, że nigdy nie prowadził on hurtowni, dokonywał jedynie sprzedaży detalicznej żywności, napojów i wyrobów tytoniowych. Dokumenty źródłowe nie zostały poddane ocenie przez organ pierwszoinstancyjny, w związku z czym nadal pozostają „w toku”.

Czynności sprawdzające nie zostały odnotowane w systemie ZISAR PLUS. Każda z podjętych czynności powinna zostać odnotowana w systemie, jednak brak rejestracji nie wpłynie na ocenę przedmiotu kontroli.

Oprócz czynności z obszaru opłaty od środków spożywczych, w stosunku do pierwszego podatnika zostały przeprowadzone czynności sprawdzające dotyczące prowadzenia przez niego sprzedaży podlegającej opłacie alkoholowej. Na podstawie analizy sporządzonej przez eksperta skarbowego Panią A. B stwierdzono, że podatnik poinformował Organ, że nie prowadzi sprzedaży hurtowej alkoholi. Zezwolenie wygasało w maju 2021 r. i dotyczyło sprzedaży alkoholi o zawartości poniżej 18%. Ponadto, podatnik przedłożył kopie faktur, które dokumentowały sprzedaż wina o pojemności 0,75 litra. Tym samym wykluczono konieczność rozliczania się na podstawie ustawy o wychowaniu w trzeźwości.

III. Terminowość składania deklaracji, dokonywania wpłat oraz stosowania przez Urząd Skarbowy sankcji

1. Terminowość składania deklaracji CUK-1/CUK-2 i dokonywania wpłat dot. opłaty od środków spożywczych:

Deklaracje CUK- 1 (obowiązujące do kwietnia 2021r.) i CUK-2 (obowiązujące od maja 2021r.) składać należy w terminie do 25 dnia miesiąca następującego po miesiącu, którego dotyczy informacja. Niezłożenie ww. deklaracji w podanych powyżej terminach winno skutkować sankcjami.

Zestawienie deklaracji CUK-1 złożonych w okresie objętym kontrolą:

NIP	Nr dokumentu	Data złożenia	Okres	Kwota dokumentu	Kwota po korekcie
(...)	(...)	02.08.2021	7	26,00	
	(...)	23.07.2021	6	8,00	
	(...)	23.06.2021	5	65,00	

	(...)	10.05.2021	4	824,00	
	(...)	17.04.2021	3	2 036,00	
	(...)	17.03.2021	2	4 457,00	
	(...)	13.03.2021	2	4 457,00	
	(...)	17.03.2021	1		9 384,00
	(...)	13.03.2021	1		9 384,00
	(...)	25.02.2021	1	8 564,00	

W toku kontroli potwierdzono, że od miesiąca lutego 2021 r. podatnik składał deklaracje i dokonywał wpłat z zakresu opłaty cukrowej w terminach wynikających z ustawy. Natomiast pierwotna deklaracja CUK-1 za styczeń 2021 r. została złożona 25 lutego 2021 r., a następnie w dniach 13 marca 2021 r. i 17 marca 2021 r. zostały złożone korekty.

Należna opłata od środków spożywczych za styczeń 2021 r. została uregulowana w terminach: 15 marca 2021 r. w kwocie 8 597,79 zł i 24 marca 2021 r. w kwocie 820,00 zł.

Tym samym Naczelnik Urzędu Skarbowego w Kole w oparciu o zgromadzony materiał dowodowy stwierdził bezspornie, że podatnik nie dopełnił obowiązku wynikającego z art. 12g ust. 1 ustawy o zdrowiu publicznym i nie dokonał opłaty od środków spożywczych za styczeń 2021 r. w obowiązującym terminie.

Zgodnie z art. 12i i ust. 1 ustawy o zdrowiu publicznym, w przypadku niedokonania opłaty w terminie, o którym w art. 12 g ust. 1, organ właściwy w sprawie opłaty ustalił, w drodze decyzji, dodatkową opłatę w wysokości odpowiadającej 50% kwoty należnej opłaty w wysokości 4 692,00 zł. Od wydanej w tym zakresie decyzji Strona wniosła odwołanie do Dyrektora IAS w Poznaniu. W efekcie przeprowadzonego postępowania odwoławczego decyzja została utrzymana w mocy.

2. Terminowość składania deklaracji ALK-1 i dokonywania wpłat opłaty od napojów alkoholowych:

Zestawienie deklaracji ALK-1 złożonych w okresie objętym kontrolą:

NIP	Nr dokumentu	Data złożenia	Okres	Kwota dokumentu	korekta
(...)	(...)	17.01.2022	2	5 550,00	-
	(...)	14.07.2021	1	68 325,00	-

Zarówno złożenie deklaracji ALK-1, jak i dokonanie stosownej wpłaty powinno mieć miejsce w terminie do końca miesiąca następującego po zakończeniu półrocza.

Badane przez kontrolujące deklaracje zostały złożone i zobowiązania uregulowane w wymaganych przepisami prawa terminach.

Niezłożenie ww. deklaracji w ustawowych terminach winno skutkować sankcjami. W przypadku niedopełnienia obowiązków wymienionych w art.9² ust.21 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi organ powinien ustalić w drodze decyzji dodatkową opłatę w wysokości 2 000,00 zł lub 11 250,00 zł (w zależności od rodzaju napoju alkoholowego i zawartości procentowej alkoholu w jego składzie, na którego sprzedaż pozwolenie posiada przedsiębiorca).

Ustalenie opłaty dodatkowej może mieć miejsce nie tylko w sytuacji braku uiszczenia opłaty, ale także w przypadku niezłożenia w terminie informacji, do której to czynności jest zobowiązany przedsiębiorca. Uwzględnić jednak należy, że nawet dokonanie wpłaty

w terminie, przy jednoczesnym braku terminowego złożenia informacji, powinno rodzic po stronie organu podatkowego obowiązek ustalenia opłaty dodatkowej. Uwzględnić jednak należy, że organ podatkowy uprawniony jest do stosowania ulg w spłacie zobowiązań. Jeżeli przed upływem terminu płatności opłaty naczelnik urzędu skarbowego, działając na wniosek podmiotu zobowiązanego do zapłaty opłaty, odroczy termin płatności tej opłaty lub rozłoży na raty zapłatę opłaty, to tym samym ustali nowy termin płatności opłaty. W takim przypadku nie zostanie spełniona przesłanka uprawniająca naczelnika urzędu skarbowego do wydania decyzji ustalającej opłatę dodatkową.

Przeprowadzone czynności w tym zakresie potwierdzają, że żaden podatnik zobowiązany do uiszczenia opłaty cukrowej i „małpkowej” nie wnioskował do Naczelnika Urzędu Skarbowego w Kole o zastosowanie ulgi w spłacie (równoległe informację w tym zakresie pozyskano od Zastępcy Naczelnika).

Opłaty od środków spożywczych i od napojów alkoholowych nie mieszczą się w zakresie przedmiotowym art. 2 § 1 pkt 1 ustawy Ordynacja podatkowa, zgodnie z którym, przepisy ustawy O.p. stosuje się do podatków, opłat oraz niepodatkowych należności budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego, do których ustalania lub określania uprawnione są organy podatkowe. Z uwagi na charakter opłat nie wszystkie przepisy Działu III Ordynacji podatkowej mają zastosowanie. Zgodnie z art. 51 § 1 O.p. podatek niezapłacony w terminie jest zaległością, a od zaległości naliczane są odsetki za zwłokę (art. 53 § 1 O.p.). Jednak z uwagi na fakt, iż przepisy art. 9² ust. 21 ustawy o wychowaniu w trzeźwości oraz art. 12i ustawy o zdrowiu publicznym, stanowią *lex specialis* w stosunku do art. 53 § 1 O.p. – organy podatkowe nie są uprawnione do naliczania odsetek na podstawie przepisów ustawy O.p. od niedokonanych w terminie opłat od środków spożywczych oraz od napojów alkoholowych. Do powyższych opłat nie znajdą zastosowania przepisy art. 62 O.p. dot. zaliczania wpłat na poczet zobowiązań podatkowych i zaległości podatkowych. Brak bowiem podstawy prawnej do wydania postanowień w sprawie zaliczenia dokonanej wpłaty na poczet opłaty od środków spożywczych lub opłaty od napojów alkoholowych. Z kolei zaliczenie dokonanej opłaty na poczet zaległości z tytułu podatków naraziłoby podmiot na konsekwencje w postaci naliczenia opłaty dodatkowej od nieuregulowanej w terminie opłaty (powyższe uzasadnienie odnosi się również do braku możliwości stosowania odsetek co do ustalonych sankcji).

Zbadano, czy w Urzędzie Skarbowym w Kole nie doszło do przeksięgowania wpłat dokonanych w związku z opłatą od środków spożywczych i opłatą od napojów alkoholowych na poczet innych zaległości. Nie dostrzeżono takiej nieprawidłowości.

3. Stosowanie przez Urząd Skarbowy sankcji:

Naczelnik Urzędu Skarbowego w Kole przeprowadził jedno postępowanie sankcyjne, w zakresie opłaty od środków spożywczych.

Pierwotna deklaracja CUK-1 za styczeń 2021 r. została złożona 25 lutego 2021 r., a następnie w dniach 13 marca 2021 r. i 17 marca 2021 r. zostały złożone korekty. Należna opłata od środków spożywczych za styczeń 2021 r. została uregulowana w terminach: 15 marca 2021 r. w kwocie 8 597,79 zł i 24 marca 2021 r. w kwocie 820,00 zł.

Naczelnik Urzędu Skarbowego w Kole w oparciu o zgromadzony materiał dowodowy

stwierdził, że podatnik nie dopełnił obowiązku wynikającego z art. 12g ust. 1 ustawy o zdrowiu publicznym i nie dokonał opłaty od środków spożywczych za styczeń 2021 r. w obowiązującym terminie. Zgodnie z art. 12i i ust. 1 ustawy o zdrowiu publicznym, w przypadku niedokonania opłaty w terminie, o którym w art. 12 g ust. 1, organ właściwy w sprawie opłaty ustalił, w drodze decyzji, dodatkową opłatę w wysokości odpowiadającej 50% kwoty należnej opłaty w wysokości 4 692,00 zł. Od wydanej w tym zakresie decyzji Strona wniosła odwołanie do Dyrektora IAS w P. Podatnik zakwestionował zasadność ustalenia dodatkowej opłaty, wyjaśniając powody niewniesienia w terminie opłaty od środków spożywczych. W efekcie przeprowadzonego postępowania odwoławczego decyzja została utrzymana w mocy. Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w P. utrzymując w mocy zaskarżoną decyzję wyjaśnił, że art. 12 i ust. 1 ustawy o zdrowiu publicznym sformułowany został w sposób kategoryczny i bezwarunkowy, a brzmienie cytowanego przepisu nie pozostawia wątpliwości, że ustawodawca przewidział tylko jedną sytuację, w której właściwy organ ustala dodatkową opłatę i jest nią właśnie niedokonanie opłaty w terminie. Skoro obowiązujące przepisy nie zawierają żadnych wyjątków w tym zakresie, to każdorazowe wniesienie opłaty po terminie wiąże się z obowiązkiem wydania decyzji ustalającej opłatę dodatkową przez właściwego Naczelnika Urzędu Skarbowego. Biorąc pod uwagę powyższe, należało decyzję utrzymać w mocy.

IV. Uprawnienia do systemów informatycznych Urzędu

Typowanie do kontroli metodą niestatystyczną wg osądu kontrolującego na podstawie danych zawartych w Centralnym Systemie Zarządzania Uprawnieniami i Uwierzytelnianiem Użytkowników.

Badaniem objęto zakresy uprawnień pracowników w dostępie do systemów informatycznych Urzędu. Kontroli poddano ww. informacje, w efekcie czego stwierdzono, że:

- uprawnienia nadawane i odbierane są zgodnie z przepisami prawa wewnętrznego,
- uprawnienia nadawane są zgodnie z zakresem obowiązków pracownika, wynikającym z umów o pracę lub umów cywilnoprawnych.

W toku kontroli zweryfikowano zakres uprawnień pracowników w dostępie do systemów informatycznych Urzędu – nie stwierdzono nadużyć w tym zakresie.

Nadane uprawnienia są zgodne z realizowanymi zadaniami. Ze względu na charakter pracy m.in. prowadzenie analiz, pracownikom nadano uprawnienia do różnych systemów (różnym pracownikom w różnym zakresie). Poza POLTAX PLUS, są to uprawnienia do WRO-SYSTEM, ZISAR PLUS (wymienne ZISAR II), SeRCe, BPS, SZD, SSP, EUREKA, JPK_LUNETKA, KARTA2, NBE, VAT REFUND, VIES, e- ORUS, RWDW (WIS). Od końca maja 2022 r. pracownicy KAS mają przyznawane tzw. role, w związku z wykonywanymi obowiązkami.

W toku kontroli stwierdzono, że użytkownikowi (jednemu pracownikowi) nie nadano uprawnień do aplikacji Qasystemt, którego dostęp do funkcjonalności jest niezbędny do weryfikacji posiadanych przez pracownika uprawnień. Powyższe stanowi uchybienie, które zostało usunięte poprzez odnotowanie (zaewidencjonowanie) uprawnień w aplikacji w IV kwartale 2022 r.

W zakresie realizacji procesu zarządzania uprawnieniami do systemów informatycznych funkcjonujących w Izbie Administracji Skarbowej w Poznaniu i podległych urzędów konieczne jest przeprowadzanie kontroli (minimum raz na pół roku) przez kierujących komórkami w zakresie przydzielania uprawnień do systemów informatycznych i nadanych upoważnień. Powyższe wynika z 10 Zarządzenia nr 127/2018 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z dnia 28 września 2018 r. w sprawie wykorzystania systemu Qasystent do realizacji procesu zarządzania uprawnieniami do systemów informatycznych funkcjonujących w Izbie Administracji Skarbowej w Poznaniu i podległych urzędach zmienionego Zarządzeniem nr 58/2019 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z dnia 27 maja 2019 r. w sprawie wykorzystania systemu Qasystent do realizacji procesu zarządzania uprawnieniami do systemów informatycznych funkcjonujących w Izbie Administracji Skarbowej w Poznaniu i podległych urzędach.

V. Weryfikacja aktualności upoważnień i pełnomocnictw w Urzędzie Skarbowym w Kole

W toku kontroli instytucjonalnej sprawdzono czy nadane upoważnienia są aktualne i czy osoby upoważnione lub posiadające stosowne pełnomocnictwa wykorzystują je ściśle z zakresem wskazanym na upoważnieniu/pełnomocnictwie.

Zgodnie z Zarządzeniem nr 100/2021 (Załącznik Nr 6) Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z dnia 7 czerwca 2021 r. w sprawie zasad przygotowywania, ewidencjonowania, przechowywania, monitorowania aktualności i utraty mocy obowiązującej upoważnień i pełnomocnictw wydawanych w Izbie Administracji Skarbowej w Poznaniu oraz podległych Urzędach woj. wielkopolskiego Naczelnik Urzędu Skarbowego w Kole na bieżąco monitoruje aktualność upoważnień do podpisywania dokumentów z up. Naczelnika/pełnomocnictw podległych pracowników.

Przedłożone dokumenty wskazują, że zgodnie z posiadanymi upoważnieniami kierownicy komórek i Zastępca Naczelnika podpisywali dokumenty w toku przeprowadzonego postępowania sankcyjnego. Natomiast zgodnie z wyjaśnieniem Naczelnika Urzędu „Kontrolowanym obszarem zajmują się pracownicy komórek SOB, SKA-1 i SPO. Każdy pracownik w ramach posiadanego zakresu czynności posiada uprawnienia do prowadzenia czynności sprawdzających, nie wymaga to dodatkowych upoważnień Naczelnika”.

W badanym okresie Naczelnik Urzędu Skarbowego w Kole nie ustanowił wewnętrznych procedur w szeroko rozumianym zakresie wydawania i ewidencjonowania upoważnień.

VI. Kontrola funkcjonalna

Sprawdzeniu poddano przestrzeganie zapisów załącznika do Zarządzenia nr 167/2018 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z 15 grudnia 2018 r. w sprawie wprowadzenia procedury kontroli funkcjonalnej.

Zgodnie z wyjaśnieniami Naczelnika Urzędu Skarbowego w Kole nie przeprowadzono kontroli funkcjonalnej w zakresie „Opłata od środków spożywczych i napojów alkoholowych - terminowość składania deklaracji, dokonywania wpłat oraz stosowania przez urząd skarbowy sankcji”. Z uwagi na małe ryzyko nieprawidłowości w tym zakresie, biorąc pod uwagę ilość podmiotów objętych obowiązkiem składania CUK-1 na terenie właściwości tut. Urzędu, plan kontroli funkcjonalnych nie zawiera takiego tematu.

Z uwagi na zakres tematyczny badany obszar nie znalazł odzwierciedlenia ani w priorytetach kierownictwa Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu, ani w Planie ryzyk Naczelnika Urzędu Skarbowego w Kole, czy Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu.

VII. Informacje dotyczące kontroli zewnętrznych oraz informacje przesyłane do wiadomości Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu

Na podstawie książki kontroli nie stwierdzono kontroli zewnętrznych z zakresu „Opłaty od środków spożywczych i napojów alkoholowych - terminowość składania deklaracji, dokonywania wpłat oraz stosowania przez urząd skarbowy sankcji”.

VIII. Informacja dotycząca trybu składania petycji, skarg i wniosków oraz informacja dotycząca przyjmowania obywateli w sprawach skarg i wniosków

W kontrolowanym Urzędzie Skarbowym w Kole na tablicy ogłoszeń znajduje się informacja dotycząca trybu składania petycji, skarg i wniosków oraz informacja dotycząca przyjmowania obywateli w sprawach skarg i wniosków.

Podsumowując ustalenia kontroli, w skontrolowanym zakresie stwierdzono:

uchybiecie polegające na nie odnotowaniu (nie zaewidencjonowaniu) uprawnień do aplikacji Qasystent, które jest niezbędne do weryfikacji posiadanych przez pracownika uprawnień, a które zostało usunięte w IV kwartale 2022 r. (powyższe nie ma bezpośredniego związku z tematem kontroli).

Dokonując oceny działalności jednostki kontrolowanej przy zastosowaniu czterostopniowej skali ocen przyjęto ocenę pozytywną, bowiem nie stwierdzono jakichkolwiek nieprawidłowości lub uchybień w obszarze kontroli, a jednostkowe uchybiecie z zakresu uprawnień do systemów informatycznych miało wyłącznie charakter formalny, nie wywołało ryzyka w aspekcie finansowym i pozostało bez wpływu na wykonywanie przez pracownika zadań.

[dowód: akta kontroli poz. 20 w SZD]

Informacja o zgłoszonych zastrzeżeniach do projektu wystąpienia pokontrolnego
Naczelnik Urzędu Skarbowego w Kole nie wniósł zastrzeżeń do ustaleń kontroli zawartych w projekcie wystąpienia pokontrolnego.
Zalecenia i wnioski dotyczące usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania kontrolowanego urzędu
-
Ocena wskazująca na niezasadność zajmowania stanowiska lub pełnienia funkcji przez osobę odpowiedzialną za stwierdzone nieprawidłowości
-
Pouczenie

Stosownie do przepisu art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020, poz. 224) od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Termin złożenia informacji

W przypadku stwierdzonych uchybień bądź nieprawidłowości w terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego należy poinformować Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, uchybień.

PODPIS DYREKTORA IZBY ADMINISTRACJI SKARBOWEJ

Dyrektor
Izby Administracji Skarbowej
w Poznaniu

Marek Pospieski
(podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym)

Kwalifikowany podpis elektroniczny ma skutek prawny równoważny podpisowi własnoręcznemu (art. 25 ust. 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylające dyrektywę 1999/93/WE).

Korespondencję otrzymują

1. Adresat - elektronicznie
2. Aa

Do wiadomości – wyłącznie drogą elektroniczną

1. Z-ca DIAS – Adam Barciszewski
2. Z-ca DIAS – Magdalena Graczyk
3. Z-ca DIAS – Dariusz Strugliński
4. Z-ca DIAS – Anna Urbaniak-Schneider
5. Referat Nadzoru nad Orzecznictwem (ION)
6. Referat Podatku od Towarów i Usług, Podatków Dochodowych, Podatków Majątkowych i Sektorowych (IOV-13)
7. Dział Zarządzania Ryzykiem (ICK2)
8. Dział Wsparcia Zarządzania (IWZ)